

Posudek vedoucích diplomové práce
Studující Matěj Pšenička
ateliér Nová média II

diplomová práce: Deluisa

vedoucí: MgA. Kateřina Olivová, Ph.D. a Mgr. et MgA. Darina Alster, Ph.D.
oponent: Jan Durina

Matěj Pšenička hned během prvního ročníku pro sebe objevil alterego Malé mořské Pchendy, která dobře vystihuje jeho pojetí fluidní identity a během studia s ní zůstával a postupně ji v posledních letech nechal vyrůst do pirátky Deluisy. Pirátská loď v jeho diplomové práci upomíná koráb, se kterým brázdilx moře se svým queer pirátstvím Madame X v pověstném filmu Ulrike Ottinger nebo ve skutečnosti pirátky Anne Bonny a Mary Read.

Bylo úžasné během studií sledovat Pchendino zrození, rozkvétání, zacházení s vlastní zranitelností, citlivostí i odolností. Zároveň dokázal všechny tyto své stránky správně vnímat jako ty silné, stát za sebou a otevřít svoje hloubky světu.

Malá mořská Pchenda nám dospěla!

Během studia osciloval mezi zkoumáním sebe sama a obracením se ke komunitě, ať už to byly New Aliens Agency, Kiki House of Ambitchous nebo další kolektivy, které jsou pro Pchendu důležité.

Je si vědoma toho, co v životě potřebuje a co jí dělá dobře. Kombinuje videoart s textilní tvorbou, modeling a performance, háčkování, rituál a tanec, a to vše míchá do jedinečné, neodolatelné směsi. Inspiraci čerpá z různých zdrojů – z popkultury, módy, svých emocí, životních příběhů, i osudů blízkých osob.

Vize korábu, jako metafora místa, které nese vlastní řád a dokáže čelit rozbouřenému oceánu, tedy Pchendova diplomová práce Deluisa byla v plánu již od podzimu 2025, kdy Pchenda nastoupil na stáž do ateliéru Módní tvorby vedeném Mirem Sabem a Monikou Krobovou. Během stáže vypracoval jako součást diplomové práce kolekci kostýmů pirátstva.

Pchendovo queer pirátstvo stojí mimo normy, je podpůrnou, soběstačnou komunitou. Voda odkazuje na emoce a je také velkou přírodní silou, kterou nemůžeme mít plně pod kontrolou, životodárnou a ničivou.

Deluisa je monstrózním, komplexním projektem, který spojuje úplně všechny aspekty Pchendovy tvorby – performance, textilní tvorbu, tanec, kolektivní práci, instalaci, video a organizaci eventů.

Tváří se jako delulu, ale zároveň je schopná a praktická. Když školní grant na realizaci diplomové práce nedostačoval, zorganizoval Pchenda Deluisa rave, aby zpromoval svou diplomku a zároveň si vydělal na převoz svého korábu. Lodi, kterou si vymanifestoval na bazoši právě jen za ten odvoz!

Být delulu v Pchendově pojetí znamená umět snít a představovat si klidně velké věci. Neodsuzovat svoje obrovské cíle dopředu k neúspěchu, ale mít v sobě dost nadšení a odhodlání ty cíle realizovat.

Pchenda v sobě nese nakažlivou vřelost, obklopuje se lidmi, s kterými mu to funguje a vytváří tak komunitu, svět, v kterém chce žít, dlouhodobou autonomní zónu, kde platí pravidla obojživelných mořských panen a delulu pirátstva, které statečně a radostně brázdí na svém korábu oceány emocí.

Nezbývá než citovat Jeana Artura Rimbauda a jeho báseň Opilý koráb

*Viděl jsem archipely hvězd a ostrovy,
kde plavci dokořán horečné nebe bylo;
v těch nocích bezedných zda spíte snad, ó vy
bez počtu zlatí ptáci, příštích časů Sílo?*

*Však příliš plakal jsem. Vždyť luna kruta bývá,
je hořké slunce vždy, zjitřen se rodí den.
Mne lásky nadmula malátnost opojivá.
Oh, ať mi praskne kýl! Ať v moři pojdu jen!*

Otázky k rozpravě:

Co pro tebe bylo v procesu tvorby Deluisy nejpodstatnější?

Co pro tvou tvorbu znamená komunita a spolupráce?

Kterým směrem dál popluje tvá loď?

S velkou radostí a vděkem, že jsme tuto bytost mohl pár let provázet na cestě hodnotíme stupněm jedna.

MgA. Kateřina Olivová Ph. D., MgA. et Mgr. Darina Alster, Ph.D.